

Sygnatura akt VII U 1214/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Rej-Żuk

Protokolant: Joanna Pajorska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 marca 2013 r. w J.

odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 22 sierpnia 2012 r., znak: (...)

w sprawie T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do emerytury

I. odwołanie oddala.

Sygn. akt VII U 1214/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.08.2012 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił T. S. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz.43 ze zm.), w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę przesłanki 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uwzględnił jako okresów pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia:

- w Zakładach (...) w G. od 02.03.1972 r. do 05.07.1979 r., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach;

- w Zakładzie (...) - (...) w L. od 06.07.1979 r. do 24.09.1984 r., ponieważ brak jest jakiegokolwiek dokumentu, w którym pracodawca potwierdziłby fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz

- w Spółdzielni (...) w L. od 01.09.1992 r. do 30.11.2001 r., ponieważ zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 03.01.2011 r. wystawił nie pracodawca lecz przechowawca akt, zaś w świadectwie pracy z dnia 30.11.2001 r. nie określono charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia RM z 07.02.1983 r. oraz nie określono zajmowanego stanowiska zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia branżowego.

T. S. wniósł od powyższej decyzji odwołanie domagając się przyjęcia, że w spornych okresach zatrudnienia pracował w warunkach szczególnych, w pełnym wymiarze czasu pracy, jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w L.wniósł o jego odrzucenie, ewentualnie o oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał ponadto, że pomiędzy nim a wnioskodawcą toczył się już spór o prawo do emerytury, w którym Sąd Okręgowy wJ.wyrokiem z dnia 13.06.2011 r. zmienił decyzję z dnia 10.11.2010 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury. Jednakże Sąd Apelacyjny prawomocnym wyrokiem z dnia 22.11.2011 r. zmienił powyższy wyrok oddalając odwołanie. Organ rentowy przyjął za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat, 11 miesięcy i 4 dni z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...)w B.od 27.09.1984 r. do 31.08.1992 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. S.urodzony (...)w okresie od 02.03.1972 r. do 05.07.1979 r. był zatrudniony w Zakładach (...) w G.na stanowisku kierowcy. Wnioskodawca prowadził samochody ciężarowe o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W ramach zatrudnienia wnioskodawcy powierzano również dodatkowe czynności, które nie wchodziły w zakres normalnych obowiązków kierowcy, tj. czynności spedycyjne łącznie z załatwianiem formalności dokumentacyjnych, w tym: odbiór i zdanie towarów oraz ich za i wyładunek.

W okresie od 06.07.1979 r. do 24.09.1984 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w L.stale i w pełnym wymiarze czasu pracując jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

/dowód: świadectwo pracy z dnia 05.07.1979 r. – k.11 akt emerytalnych, t.I;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...), w tym: umowa o pracę

(k.31), umowy o czynności dodatkowe z dnia: 01.08.1974 r. (k.15),

01.04.1974 r. (k.19), 19.04.1972 r. (k.20);

świadectwo pracy z dnia 24.09.1984 r. – k.13 akt emerytalnych, t.I;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...), w tym: umowa o pracę, karta

obiegowa zmiany, świadectwo pracy;

zeznania J. K. – e-protokół (...):09:19 i dalej;

zeznania E. K. – e-protokół (...):28:04 i dalej;

zeznania Z. M. – k.30 akt sprawy VII U 36/11 w zw. z e-

protokół (...):45:09 i dalej;

zeznania Z. Ż. – k.30v akt sprawy VII U 36/11 w zw. z e-protokół

00:53:57 i dalej/

Decyzją z dnia 10.11.2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.odmówił T. S.prawa do emerytury w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę przesłanki 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy przyjął za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat, 11 miesięcy i 4 dni z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...)w B.od 27.09.1984 r. do 31.08.1992 r. Organ rentowy nie uwzględnił natomiast jako

okresów pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w Zakładzie (...)w L.od 06.07.1979 r. do 24.09.1984 r. oraz w Spółdzielni (...) w L.od 01.09.1992 r. do 31.12.1998 r.

Wyrokiem z dnia 13.06.2011 r. (sygn. akt VII U 36/11) Sąd Okręgowy w J.zmienił decyzję organu rentowego z dnia 10.11.2010 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury uznając, że w obu kwestionowanych przez organ rentowy okresach zatrudnienia wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracował w warunkach szczególnych jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wyrokiem z dnia 22.11.2011 r. Sąd Apelacyjny we W.zmienił powyższy wyrok oddalając odwołanie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na uznanie, że w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w L.od 01.09.1992 r. do 31.12.1998 r. wnioskodawca wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/dowód: decyzja z dnia 10.11.2010 r. – k.27 akt emerytalnych, t.I;

akta sprawy o sygn. VII U 36/11, w tym: wyrok Sądu Rejonowego z dnia

13.06.2011 r. z uzasadnieniem (k.47-50), wyrok Sądu Okręgowego z dnia

22.11.2011 r. z uzasadnieniem (k.71-76)/

W dniu 03.08.2012 r. T. S.złożył ponowny wniosek o emeryturę w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych powołując się na świadectwa pracy i dokumenty przedstawione w poprzednim postępowaniu emerytalnym oraz dodatkowo wnosząc o uznanie jako okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w G.od 02.03.1972 r. do 05.07.1979 r.

Decyzją z dnia 22.08.2012 r. organ rentowy odmówił T. S. prawa do emerytury, w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę przesłanki 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uwzględnił jako okresów pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia:

- w Zakładach (...) w G.od 02.03.1972 r. do 05.07.1979 r., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach;

- w Zakładzie (...)w L.od 06.07.1979 r. do 24.09.1984 r., ponieważ brak jest jakiegokolwiek dokumentu, w którym pracodawca potwierdziłby fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz

- w Spółdzielni(...) w L.od 01.09.1992 r. do 30.11.2001 r., ponieważ zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 03.01.2011 r. wystawił nie pracodawca lecz przechowawca akt, zaś w świadectwie pracy z dnia 30.11.2001 r. nie określono charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia RM z 07.02.1983 r. oraz nie określono zajmowanego stanowiska zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia branżowego.

Organ rentowy przyjął za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat, 11 miesięcy i 4 dni z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w B.od 27.09.1984 r. do 31.08.1992 r.

/dowód: wniosek z dnia 03.08.2012 r. – k.1 akt emerytalnych, t.II;

umowa o pracę – k.5 akt emerytalnych, t.II;

decyzja z dnia 22.08.2012 r. – k.8 akt emerytalnych, t.II/

Bezspornie wnioskodawca udokumentował ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie przystąpił do OFE oraz nie pozostaje w zatrudnieniu.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnił warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat, dla kobiet,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,
- rozwiązał stosunek pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,
- w dniu 01.01.1999 r. osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 20 lat dla kobiet, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy wynoszący co najmniej 15 lat.

W myśl § 1 wskazywanego wyżej rozporządzenia pracownikami wykonującymi prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, są pracownicy wykonujący prace wymienione w § 4-15 oraz w wykazach stanowiących załączniki do rozporządzenia. Także właściwi ministrowie ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zaskarżoną decyzją odmówiono wnioskodawcy prawa do emerytury podając, że nie spełnił on warunku posiadania 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów przyjął za udowodniony okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 7 lat, 11 miesięcy i 4 dni. Pozostałe przesłanki uprawniające do nabycia prawa do emerytury były bezsporne: wnioskodawca ukończył 60 lat życia, nie przystąpił do OFE oraz wykazał ponad 25 lat stażu pracy.

Wnioskodawca domagał się natomiast przyjęcia, że w kwestionowanych przez organ rentowy okresach zatrudnienia przez co najmniej 15 lat pracował w warunkach szczególnych, w pełnym wymiarze czasu pracy, jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Należy zauważyć, że co do zasady w myśl § 2 ust.2 ww. rozporządzenia, okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże w postępowaniu sądowym możliwe jest również dowodzenie zatrudnienia w szczególnych warunkach także za pomocą innych środków niż wskazane w tym przepisie (por. uchwała SN z 27.05.1985 r., III UZP 5/85; uchwała SN z 21.09.1984 r., III UZP 48/84).

Mając to na uwadze Sąd, oprócz zgromadzonych przez organ rentowy dokumentów, dopuścił także dowód z akt osobowych wnioskodawcy, jego zeznań oraz z zeznań świadków, a także z akt sprawy toczącej w Sądzie Okręgowym pod sygnaturą VII U 36/11. Przeprowadzone postępowanie nie wykazało jednakże, aby wnioskodawca przez co najmniej 15 lat stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu nie można było bowiem uznać, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w Zakładach (...)w G.stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W ocenie Sądu nie ma podstaw, aby kwestionować zgodne zeznania świadków, że wnioskodawca prowadził wówczas jedynie samochody ciężarowe, jednakże równocześnie, zeznania te nie wskazują w sposób jednoznaczny i pewny, że obowiązki kierowcy stanowiły jedyne czynności, które wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Należało zwrócić uwagę, że z dokumentacji osobowej z okresu zatrudnienia T. S.w ZPO (...) wynika, że wnioskodawcy w ramach zatrudnienia powierzano również dodatkowe czynności, które nie

wchodziły w zakres normalnych obowiązków kierowcy, tj. czynności spedycyjne łącznie z załatwianiem formalności dokumentacyjnych, w tym: odbiór i zdanie towarów oraz ich za i wyładunek. W zawieranych z tego tytułu umowach brak jest informacji, że powierzone dodatkowo czynności miały być wykonywane poza podstawowymi godzinami pracy, zaś twierdzenia wnioskodawcy, iż faktycznie przepracowywał 200 a nawet 300 godzin miesięcznie nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Zeznania świadków dotyczące czasu trwania prac za i wyładunkowych różnią się między sobą. Świadek J. K. podał, że załadunek czy wyładunek samochodu trwał do godziny, E. K. wskazał natomiast, że załadunek samochodu trwał 3-4 godziny, zaś zdawanie towaru mniej, bo nawet 10, czy 20 minut. Należy jednak podkreślić, że świadkowie opisują przebieg swojej pracy, a sam wnioskodawca podawał, że jako starszy pracownik miał „większy luz” niż inny kierowca E. K.. Okoliczność zatem, że E. K. część swoich obowiązków wykonywał w godzinach nadliczbowych nie przekłada się automatycznie na przyjęcie, że również wnioskodawca pracował w ponadnormatywnym czasie pracy. Tym samym, w ocenie Sądu, nie ma podstaw, aby umowy o powierzenie czynności, z których jednoznacznie wynika, że czynności te miały być wykonywane w ramach zatrudnienia, interpretować w ten sposób, że powierzone czynności wykonywane były poza godzinami pracy przewidzianymi na stanowisku kierowcy. Biorąc to pod uwagę, nie ma możliwości określenia, w oparciu o powyższe zeznania i dokumenty, w sposób pewny i wiarygodny wymiaru godzin pracy, w którym wnioskodawca miałby pracować na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o wadze powyżej 3,5 tony, a w którym wykonywać pozostałe powierzone mu obowiązki.

Z powyższych względów wnioskodawca nie wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Sytuacji nie zmienia możliwość zaliczenia jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie(...) w L. od 06.07.1979 r. do 24.09.1984 r., gdzie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, gdyż okres ten zsumowany z okresem uznanym przez ZUS (7 lat, 11 miesięcy i 4 dni) w dalszym ciągu nie dają 15 lat, a jedynie 13 lat, 1 miesiąc i 22 dni. Wnioskodawca nie przedstawił również żadnych nowych dowodów pozwalających na odniesienie się do jego okresu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w L. od 01.09.1992 r. do 31.12.1998 r., co do którego, wypowiedział się już Sąd Apelacyjny we W. oddalając prawomocnym wyrokiem z dnia 22.11.2011 r. odwołanie wnioskodawcy od poprzedniej decyzji odmownej ZUS, z uwagi na to, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na uznanie, że we wskazywanym okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki posiadania co najmniej 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach i na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.